

Stichting Het Wantij
Plein 1940-1945 nr.53
3313CV Dordrecht
tel.:078 6146124
[*hetwantij@hotmail.com*](mailto:hetwantij@hotmail.com)
[*www.hetwantij.com*](http://www.hetwantij.com)
postbank: 1184050
KvK nr.:24385898

Aanvraag beschermde status voor ecologische Wantijzone (inclusief Wantijpark en Vlijoevers)

Aan de minister van Landbouw, visserij en voedselkwaliteit

Inleiding

Het Wantij is een ca 7.5 km lange slingerend getijdenriviertje, dat de verbinding vormt tussen de Sliedrechtse Biesbosch en de Beneden Merwede bij Dordrecht. De Sliedrechtse Biesbosch vormt een onderdeel van het Nationaal park De Biesbosch, dat een Wetland-status heeft en aangewezen is als Natura 2000 gebied.

Voor planten en dieren is de route naar de benedenstroomse gebieden via het Wantij het meest geschikt, daar de route via de Beneden Merwede vanaf Dupont over een lang traject ongeschikt is.

Zeldzame, bijzondere en beschermde planten en dieren kunnen zich vanuit de Sliedrechtse Biesbosch, dat dienst doet als brongebied, verplaatsen via de Wantijoevers en het Wantijpark naar benedenstroomse natuurgebieden. Langs de Noord zijn dat de Sofia Polder en de grienden bij Ridderkerk. Langs de Nieuwe Maas zijn dat de Stormpolder, de Grote- en Kleine Zaag en langs de Oude Maas de Rhoonse- en Carnisse- grienden en Natuurgebieden die aan de zuidoever van de Oude Maas liggen.

Dit fraaie riviertje wordt vanaf de Sliedrechtse Biesbosch over een lengte van 5.5 km omzoomd door waardevolle getijdennatuur. De enige serieuze onderbreking vormt de N3. Stroomafwaarts, na de N3, zijn onlangs waardevolle wilgenvloedbosjes, struwelen en rietruigten over een lengte van zo'n 400 meter vernietigd. De oevers van het Wantijpark zijn de eerstvolgende waardevolle ecologische oevers.

Het Wantijpark ligt in het eindtraject van deze waardevolle ecologische zone. Het is een voorpost naar benedenstroomse gebieden voor flora en fauna en van groot belang als Refugium en Stepping stone. Te denken valt hierbij aan diersoorten zoals de Bever, Noordse woelmuis en Waterspitsmuis.

Daarnaast maakt dit park, samen met Jeugdorp, ook nog eens deel uit van de Dordwijkzone, een ecologische verbinding over land, tussen het Wantij en de Biesbosch.

Vanaf het Wantijpark tot aan de Beneden Merwede, de laatste 1.5 km, zijn de oevers minder geschikt als ecologische zone, al liggen er ter hoogte van de Maasstraat nog wel een aantal gebiedjes met potentie, waaronder strandjes en oeverbosjes, die dienst kunnen doen als Stepping Stone voor flora en fauna.

Bijzondere kenmerken:

Getijdennatuur:

Zoals gezegd staan de oevers van het Wantij samen met het Wantij onder invloed van getijdenbewegingen. Doordat bovenstrooms contact met een rivier ontbreekt, ondervindt het opkomend Tij geen tegenwerking waardoor een bijzonder krachtige stroming ontstaat met als gevolg een intense uitwisseling en verdergaand transport van flora en fauna.

Het Wantij is de slagader van de Sliedrechtse Biesbosch.

De buitendijkse gesitueerde delen komen bij normale getijdenbewegingen twee maal per etmaal grotendeels onder water te staan. Doordat er via Noord, Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg een directe verbinding is met de Noordzee, is de gemiddelde getijdenslag ongeveer 75 cm.

In de Brabantse- en Dordtse Biesbosch is er door de aanleg van de Haringvlietdam een resttj van slechts 30 cm. Dit ***verschil in getijdenslag tussen de Biesbosch delen***, is terug te vinden in samenstelling en voorkomen van flora en fauna die afwijkt van die van de Dordtse- en Brabantse Biesbosch. Uit onderzoek is gebleken dat typische getijdensoorten als Getijdeslakje, Oeverloofslak en Spindotterbloem een veel hogere abundantie hebben / kennen in de Sliedrechtse Biesbosch. De buitengewoon bijzondere mossoort, Moeraszaagtandmos komt alleen hier voor.

Bij de Sliedrechtse Biesbosch inclusief de Wantijoevers gaat het om een ***relatief klein gebied***, daarom is het extra bijzonder en waardevol.

Vanwege de grote diversiteit aan structuren in de vegetatie, ruimte en vochtigheidsgraad, is het Wantij een leefgebied voor tal van bijzondere en beschermde soorten.

Kenmerkend voor het Wantij zijn de vele wilgenvloed bosjes en struwelen, grienden, rietvelden en rietruigten die een ***geschikte biotoop vormen voor de Bever***. Dat blijkt ook wel: buiten de burchten in de Sliedrechtse Biesbosch zelf, zijn al drie beverburchten aan de Wantijoevers vastgesteld!

De gorzen bij het Wantijpark aan het Wantij, kennen een heel speciaal microklimaat vanwege de grote overhangende wilgen en abelen.

Er is een ***natuurlijke oever*** en de bodem loopt zeer geleidelijk af, hetgeen dit stukje voor de laatste 5 kilometer van het Wantij uniek maakt. Het dient o.a. als kraamkamer van vissen.

Het Wantijpark is met bomen van zo'n 75 jaar een ***'oud bos'*** en zodoende een uniek verrijkend onderdeel van de ecologische Wantij zone en de ecologische zone over land. Vanwege de vele bomen met holtes komen er bijzondere vogel- en vleermuissoorten voor.

Het park is omsloten door Wantij en Vlij met zeer brede waardevolle oevers en is daardoor ook bijzonder voor o.a. Muizen, Bever en Mossen.

Gezien de leeftijd van de bomen, de grote biodiversiteit en de ***ligging in twee ecologische zones***, is het park zowel begin- en eindtraject, alsmede brongebiedje voor flora en fauna. ***Brongebiedje*** voor soorten naar de Biesbosch over land via de Dordwijkzone, voor soorten via de opkomende getijdenstroming naar de Sliedrechtse Biesbosch en via afnemend Tj naar de benedenstroomse gebieden.

Traject beschrijving:

Bovenstrooms sluit het Wantij via de Ottersluis aan op de Nieuwe Merwede en de Brabantse Biesbosch.

Het Wantij begint bij de Ottersluis en maak tot en met het Siongriend deel uit van de Sliedrechtse Biesbosch. De Sliedrechtse Biesbosch heeft een enorme soortenrijkdom met landelijk en Europees gezien belangrijke natuurwaarden die zich verder via het Wantij kunnen verplaatsen. Voor flora en fauna is van bijzonder belang het langs het Wantij gelegen griendcomplex de Sterling en de Sion, de rijende (onder invloed van het getij) Mariapolder en de verbinding van het Wantij met de Zoetemelkse Kil.

Wat verder stroomafwaarts liggen diverse oevers met Beverburchten.

Aan het Wantij bevinden zich spaarbekkens (van groot belang voor watervogels) voor drinkwater ter hoogte van de Kleine Rug.

Nog verder Stroomafwaarts, ten oosten en ten westen van de N3, wordt de zuidelijke oever gevormd door de Wantijdijk. De oever aan de Wantijdijk ten westen van de N3 is minder geschikt als natuurlijke oever vanwege intensief beheer van de dijk.

Deze dijk omzoomt het bos van Jeugddorp en vormt, evenals het Wantijpark, het begin- en eindtraject van de groene ecologische Dordwijkzone over land naar de Biesbosch. Direct achter de Wantijdijk ligt in een binnendijkse kwelsloot, een voor stedelijke begrippen rijke libellenfauna en aquatische flora (Gewoon kranswier, Waterviolier, Naaldwaterbies en Zannichelli).

Aan de noordelijke oever, ten westen van de N3 en ter hoogte van de Beekmanstraat is over een lengte van 400 meter een kostbaar biotoop vernietigd en is zodoende een ecologische kloof ontstaan. Met name voor de Bever betekent dit een enorme verstoring.

Behalve het spaarbekken met water uit het Wantij bij de Kleine Rug is het gebied ter hoogte van Jeugddorp Waterwingebied uit grondwater. Dit geldt voor Jeugddorp, alsook voor bijna het gehele Wantijpark.

Het Wantijpark bevindt zich stroomafwaarts, direct naast de Wantijdijk, op ruim 500 meter ten westen van de N3. Hier is over een lengte van zo'n 150 meter een belangrijke brede natuurlijke gorzenoever gelegen, die de noordelijke begrenzing / toegang vormt tot het Wantijpark.

Ook bevindt zich daar de monding van de Vlij, een bevaarbare kreek met prachtige brede gorzen, rietruigten en grienden die zowel ten oosten als ten zuiden het Wantijpark omzomen.

Aan alle drie de oevers van het Wantijpark (Vlij en Wantij), blijkt de Bever zijn domein te hebben gevonden.

Het eindtraject van zo'n 1.5 km heeft veel minder ecologisch interessante oevers. Wel zijn op de noordelijke oever, ten westen van de Prins Hendrikbrug, (ter hoogte van de Maasstraat), een aantal zandstrandjes omzoomd door wilgenbegroeiing te vinden op een verlaten scheepswerf. Deze strandjes behoeven sanering en de rest van de oever dient meer ecologisch ontwikkeld te worden. In het kader van de ontwikkeling van Stadswerven, aan beide zijden van het Wantij liggen hier kansen. Wij proberen hierover met de Gemeente in overleg te komen.

Gebied onder druk

Door allerlei planologie staat het gebied de laatste jaren nogal onder druk. Zo zijn er al plannen geweest om een deel van de zuidoever van het Wantij ten oosten van de N3 boomvrij te maken. Deze plannen werden tegengehouden omdat daar beverburchten bleken te zijn. Ook was er het plan om een fietspad en fietsbrug aan te leggen langs het Spaarbekken de Kleine Rug. Gelukkig zijn deze plannen door actie van bewoners en Staatsbosbeheer de kop in gedrukt.

Momenteel staat het benedenstroomse eindtraject ten westen van de N3 zwaar onder druk vanwege:

- Het illegaal vernietigen van 400 meter waardevolle gevarieerde getijdennatuur inclusief beschermde soorten.
- Een geplande fietsbrug naar het Wantijpark: Over de Vlij is een 80 meter lange fietsbrug gepland, waarbij voorbereidingen in de vorm van een onevenredige grote boomkap en opentrekken van de bodem hebben plaatsgevonden. Ook is de oever vanaf de monding van de Vlij kaal gemaakt.
De aanleg van de fietsbrug gaat verdere aantasting van het park betekenen. Er is nog een brug gepland vanaf Plan Tij naar Wantijpark en (verlichte) fietspaden door het Park

Onderzoek naar natuurwaarden heeft hier nagenoeg niet plaatsgevonden.

Dankzij de inzet van de onlangs opgerichte stichting Het Wantij wordt de Gemeente verplicht alsnog enig onderzoek te doen. Helaas is al veel bewijs verloren / vernietigd.

- Plannen (enige jaren geleden) woningen in het Wantijpark te bouwen. Dit is door protest van bewoners van de baan.
- Het omzagen van zo'n honderd langs de oever groeiende wilgen (waaronder vele zeer omvangrijke) in een belangrijk beverbiootop in het Wantijpark, langs de griendoever van de Vlij.
- Het illegaal, in het broedseizoen, kappen van nog meer bomen en struiken aan de rand van het plangebied. Dit werd door bewoners tegengehouden. De gemeente wil hier na broedseizoen mee door gaan.
- De aankondiging van de gemeente, dat zij de grote wilgen aan de Wantijoever, aan de andere rand van het plangebied, wil kappen.

Vanwege de landschappelijke schoonheid, hoge natuurwaarden en het essentiële belang als ecologische zone voor de fluviatiele getijdennatuur is het van groot belang dat dit gebied op een of andere wijze een natuurstatus krijgt.

We geven hieronder een verdere uiteenzetting van de bijzondere kenmerken van dit gebied in relatie met de aangetroffen en mogelijk voorkomende natuurwaarden. Dit doen we op basis van de huidige, maar nog onvolledige, gegevens betreffende flora en fauna.
Onafhankelijk onderzoek is dringend nodig.

We zullen ons voornamelijk beperken tot bijzondere, zeldzame en beschermde soorten van plant en diergroepen. Deze plant- en diergroepensoorten zijn: Libellen, Slakken, Flora, Mossen, Paddenstoelen, Vogels, Zoogdieren, Vissen, Vlinders. In de nu volgende paragraaf wordt eerst nog eens extra ingegaan op de bijzondere waarden van het Wantijpark.

Wantijpark

Het Wantijpark neemt als stadspark een uitzonderlijke positie in binnen de Nederlandse stadsparken. Deze bijzondere positie heeft het park vooral te danken aan het feit dat buitendijkse delen rondom het park, onder invloed staan van getijdenbewegingen. Doordat er via Noord, Nieuwe Maas en Nieuwe Waterweg een directe verbinding is met de Noordzee is de gemiddelde getijdenslag ongeveer 75 cm. Een andere bijzonderheid is dat dit stadspark middels het Wantij en Wantijoevers een ecologische verbinding heeft met de Biesbosch en de Dordwijkzone. Dankzij de bijzondere ligging, de getijdenwerking en de ecologische verbinding met de Biesbosch hebben zich in het park, voor ons land, belangrijke natuurwaarden ontwikkeld. Zo komt in de buitendijkse delen de Bever voor. Op de buitendijkse gorzen en wilgenbosjes treffen we typische getijdenflora en fauna aan met onder meer Spindotter, Bittere veldkers en Getijdeslakje. Ook Rivierrombout, Oeverloofslak en Vlakke zwanenmossel zijn hier aangetroffen. Twee andere zoogdieren waarvoor de buitendijkse gorzen als leefgebied, Refugium en/of Stepping-stone kan dienen zijn de Noordse woelmuis en de Waterspitsmuis. Verder komen hier vanwege het feit dat het een relatief oud park betreft bijzondere vogel en vleermuissoorten voor. Een ander bijzonderheid is dat het zowel een begin-, eindtraject, alsmede **brongebiedje** voor flora en fauna is.

Planten en dieren kunnen zich vanuit de Biesbosch verplaatsen via Wantijoevers en het Wantijpark naar benedenstrooms natuurgebieden. De route via het Wantijpark is het meest geschikt daar de route via de Beneden Merwede vanaf Dupont over een lang traject ongeschikt is. De oever langs het Wantij is in het begintraject van het Wantij de enige geleidelijk oplopende natuurlijke oever en is van belang voor Vlakke zwanemossel, Rivierrombout en doet dienst als kraamkamer voor vissoorten. Vanwege de belangrijke natuurwaarden van deze, maar ook van andere buitendijkse gorsjes en grienden vragen we deze gebieden eveneens een beschermde status te geven.

Flora en fauna in ecologische Wantijzone

Libellen

Rivierrombout- (RL, Habitatrichtlijn, NB-wet)

Deze rheofiele soort stond sinds 1902 te boek als uitgestorven. Sinds de verbetering van de waterkwaliteit van de Rijn is de soort weer teruggekeerd. Vooral in het benedenstroomse deel van de grote rivieren, Beneden Merwede en Nieuwe Merwede, zijn de hoogste concentraties van de soort waargenomen (Boesveld en van der Neut 2004). Dit benedenstrooms leefgebied is daarom van groot belang. De soort is tijdens zeer recentelijk bezoeken op diverse plaatsen langs het Wantij waargenomen. Alhoewel er nog geen populatieonderzoek heeft plaatsgevonden zal het hier om een populatie van vele tientallen exemplaren gaan. De soort werd onder meer langs de oevers aan het eindtraject van het

Wantij ten westen van de N3 waargenomen (ter hoogte van Beekmanstraat, Maasstraat en Wantijpark).

Vooraf het benedenstroomse deel van het Wantij is het meest geschikt / van belang voor de soort. Aan de noordelijke oever ter hoogte van de Maasstraat bevinden zich langs een "verlaten scheepswerf" enkele minuscule zandstrandjes. Langs het Wantijpark bevindt zich een zeer geleidelijk oplopende natuurlijke oever. Beide plaatsen bieden voldoende biotoop voor maturatie. Door de vernietiging van oevervegetatie en opbrengen van grond (biotoopvernietiging) is het traject aan de noordelijke oever ter hoogte van de Beekmanstraat helaas nagenoeg ongeschikt geworden voor maturatie.

Beekrombout- (Rode lijst, doelsoort)

De Beekrombout is in de vorige eeuw door beekkanalisaties en vervuiling enorm achteruit gegaan. Daarom staat deze fraaie zwartgele indicatorsoort op de Rode lijst.

Gezien de huidige uitbreiding van de soort in de Beneden Merwede, Nieuwe Merwede en Hollands-Diep is de soort ook in het Wantij te verwachten. In 2002 en 2003 werden in deze riviertakken respectievelijk 52 en 65 larvenhuidjes verzameld (Boesveld en van der Neut).

Nergens langs de boorden van de grote rivieren zijn dergelijke aantallen verzameld. Ook voor deze soort is het benedenstrooms deel van de grote rivieren van groot belang.

Alhoewel er nog geen onderzoek in het Wantijgebied heeft plaatsgevonden, zal de soort hier in bescheiden hoeveelheden voorkomen.

Weidebeek juffer- (indicatieve soort)

Wordt in kleine aantallen langs Wantij waargenomen (Boesveld en van der Neut). Oevers Wantij vormen een marginaal geschikte biotoop.

Glassnijder- (RL en I-soort)

De Glassnijder wordt in toenemende mate in buitendijkse delen van de Biesbosch waargenomen. Buitendijkse voorplanting (eifzet en uitsluipen) is aangetoond. Ook in de buitendijkse delen van de Sliedrechtse Biesbosch wordt de soort geregeld waargenomen.

In het griendcomplex de Sterling en de Sion, dat langs het Wantij gelegen is, zijn de soorten jaarlijks in kleine aantallen waar te nemen. De soort komt hier onder meer samen voor met Vuurjuffer.

Vroege Glazenmaker- (Rode lijst soort)

Deze Rode lijst soort wordt steeds vaker buitendijks waargenomen. Het is daarom waarschijnlijk dat deze soort zich in getijdenwater voortplant. Nabij de Zoetemelkse Kil zijn copulerende beesten (tandem) waargenomen. Eifzetting kon nog niet vastgesteld worden. Het is niet onmogelijk dat de soort zich inmiddels ook in het Wantij voortplant.

Slakken

Bij de slakken is met name het voorkomen van Oeverloofslak en Getijdeslakje van groot belang. Getijdeslakje is een kensoort van Nationale Park De Biesbosch. De soort staat op de Rode lijst en heeft een I-Status (voorkomen van de soort in Nederland is van internationaal belang). Dit houdt in dat Nederland een grote verantwoordelijkheid draagt voor het behoud van de soort. De abundantie van Getijdeslakje en Oeverloofslak is in Sliedrechtse Biesbosch veel groter dan elders.

Het voorkomen van de Rode lijst soort Oeverloofslak is vrijwel beperkt tot het rivierengebied en ze komt met name nog voor in het **zoetwatergetijdengebied** en dan vooral op plaatsen met een **grote getijdeslag zoals hier**. Andere landslakken van de Rode lijst die hier voorkomen zijn: Dwergkorfslak, Moeraskorfslak en Gewoon Schorshoorntje en Vlakke Zwanenmossel. Langs de verlaten scheepswerf aan de noordelijke Wantijoever ter hoogte van de Maasstraat komen op een hoge droge, meest zandige oever de Rode-lijst soorten Kathuiserslak en Fijngeribte grasslak voor.

Rode-lijst soorten als Knotwilgslakje, Rivier-erwtmossel, Rivierhoornschaal, Eeltslak en Stevige hoornschaal zijn hier te verwachten. Deze soorten zijn alle bekend van de Biesbosch. Het voorkomen van Zeggekorfslak (habitatrichtlijn) is in theorie ook mogelijk vanwege de aanwezige grote zeggevegetaties in dit gebied. Tijdens recent onderzoek (artikel komende Natura) is de soort op enkele tientallen plekken in Zuid-Holland gevonden.

Flora

Langs de boorden van het Wantij komen tal van bijzondere plantensoorten voor. Hieronder soorten die min of meer typisch zijn voor het zoetwatergetijdengebied. Vooral soorten als Spindotter (beschermd), Moeraskruiskruid, Driekantige bies, Witte waterkers (Rode lijst), Rivierhelmkruid, Grote engelwortel, Hertsmunt, Hondstarwegras (rode lijst) en Moerasstreepzaad (rode lijst) komen hier voor, of zijn hier te verwachten..

In het Nationaal Park de Biesbosch laten momenteel een aantal bijzondere plantensoorten een opmerkelijke uitbreiding zien. Deze kunnen zich inmiddels langs de boorden van het Wantij gevestigd hebben. Te denken valt aan soorten als Rijstgras, Slanke zegge, Groot warkruid (Rode lijst), Klein vlooienkruid (Rode Lijst), Hopwarkruid, Kleine kaardenbol (Rode Lijst) en Moesdistel (Rode Lijst). Onderzoek naar het voorkomen van deze soorten is gewenst. Ter hoogte van de jachthaven Westergoot, een haven van het Wantij, zijn Grote keverorchis (beschermd en Rode Lijst) en Rietorchis (beschermd en Rode Lijst) aangetroffen. Op het verlaten scheepswerfterrein aan de Maasstraat groeit Vijfdelig kaasjeskruid.

Opvallend is dat de abundantie van de Spindotter in de Sliedrechtse Biesbosch veel groter is dan in de andere delen van de Biesbosch.

Mossen

Tijdens een recente mosseninventarisatie van de Sliedrechtse Biesbosch zijn zeer veel bijzondere en **zelfs nieuwe soorten voor de Nederlandse flora aangetroffen**. Van groot belang is het voorkomen van *Orthotrichum rogerii*. Een soort met een habitatrichtlijnstatus. De soort is eerder in de Dordtse Biesbosch aangetroffen en is maar van enkele andere vindplaatsen uit Nederland bekend. De buitengewoon bijzondere mossoort *Timmia megapoletana* (Moeraszaagtandmos) komt in ons land alleen in de Sliedrechtse Biesbosch voor. In Europa verder alleen in Polen.

De Sliedrechtse Biesbosch vormt een directe verbinding met de Wantijoevers en herbergt zeker een groot aantal bijzondere soorten en Rode lijstsoorten. Vanwege het vochtige microklimaat en de aanwezigheid van veel geschikt substraat bieden de Wantijoevers een waardevolle mossenbiotoop. Soorten die van een enkel onderzoek van de Wantijoevers (inclusief Sterlinggriend) bekend zijn, zijn Rode lijst soorten als *Cryphaea heteromalla* (Vliermos), *Orthotrichum tenellum* (Slanke haarmuts) (*Orthotrichum lyelii* (Broedknophaarmuts) *Orthotrichum stramineum* (Kleine haarmuts), *Orthotrichum striatum* (Gladde Haarmuts), *Orthotrichum speciosum* (Ruige haarmuts), *Tortula leavipilla* (Boomsterretje), *Tortula papillosa* (Nerfbroedkorrelsterretje), *Cololejeunea minutissima* (Dwergtuitmos),

Phylaisia polyantha (Boommoss), Timmia megapoletana (Moeraszaagtandmoss), Ulota bruchii (Knots kroesmoss), Ulota crispa (Trompet kroesmoss), Metzgeria furcata (Bleek boomvorkje), Frullania dilatata (Helmroestmoss), Mnium marginatum (Rood sterremoss) en Radula complanata (Schijfjesmoss).

Gezien het beperkte gebied dat onderzocht is en de enorme soortenrijkdom van de Sliedrechtse Biesbosch in de directe nabijheid, ligt het daarom voor de hand dat hier meer bijzondere mosssoorten voorkomen.

Paddestoelen

Langs de oevers van het Wantij heeft vrijwel geen onderzoek naar paddestoelen plaatsgevonden.

Bijzondere soorten die langs de boorden van het Wantij zijn aangetroffen zijn onder meer Anijs kurkzwam, Wilgenvuurzwam, Bleke borstelzwam, Lakzwam (Siongriend), Gezoned elfenbankje en Bruinzwarte zwam die in de grienden van de Biesbosch voorkomen. Er zijn hier ongetwijfeld meer soorten te verwachten.

Vogels.

Vanwege de grote diversiteit aan structuren in de vegetatie, ruimte en vochtigheidsgraad is de Wantijzone het leefgebied voor tal van bijzondere en beschermde soorten.

Langs de oevers van het Wantij komt een heel breed scala aan bijzondere soorten voor. Bij de roofvogels en uilen treffen we soorten aan als Bosuil, Ransuil, Havik, Sperwer, Buizerd en Boomvalk. In het najaar worden bovenstrooms ieder jaar wel jagende Visarenden gezien. Verder is het voorkomen van soorten als IJsvogel, Blauwborst, Wielewaal, Sprinkhaanrietzanger, Gekraagde roodstaart, Matkopmees, Bruine kiekendief, Groene specht, Kleine bonte specht en Nachtegaal noemenswaardig. In de Wintermaanden worden de Noordse Goudvink vaak en de Roerdomp soms waargenomen. Behalve de wintergasten komen al de genoemde soorten in het gebied tot broeden.

Zoogdieren

Bever (habitatrichtlijnsoort)

Belangrijkste zoogdiersoort waarvoor de Wantijoevers leefgebied vormen is de Bever. De soort staat op de habitatrichtlijn. De wilgenstruwelen en grienden vormen een geschikte biotoop voor deze soort. Bovenstrooms, in de Sliedrechtse Biesbosch maar ook meer stroomafwaarts, ter hoogte van de Kleine Rug, bevinden zich op de oevers van het Wantij diverse burchten van Bevers.

Noordse Woelmuis. (habitatrichtlijnsoort)

De soort is hier algemeen in de Sliedrechtse Biesbosch (La Haye 2000). Tijdens een gebiedsdekkend onderzoek in 2000 is de soort in de Mariapolder, begintraject van het Wantij, gevangen. Zeer waarschijnlijk is de soort al verder in het gebied doorgedrongen.

Waterspitsmuis. (beschermde soort)

De laatste jaren is er in het Nationaal park de Biesbosch sprake van een zeer opmerkelijke uitbreiding van de Waterspitsmuis, een soort die hier voorheen uiterst zeldzaam was (La Haye 2000). Ook in de Sliedrechtse Biesbosch, onder meer in de rijende (onder invloed van getij) polder de Mariapolder is de soort in 2002 gevangen. Het ligt voor de hand dat verbetering van de waterkwaliteit en ecologisch herstel de reden is van deze recente uitbreiding. We zien deze uitbreiding of terugkeer immers ook bij waterplanten, vissen en libellen. Het voedselaanbod is door de toename van soorten en aantallen van soorten groter geworden.

Vleermuizen (Alle beschermd)

Soorten die in het Wantijpark dat langs het Wantij gelegen is voorkomen, zijn onder meer Gewone Grootoorvleermuis, Ruige Dwergvleermuis, Gewone Dwergvleermuis en Laatvlieger. Daarnaast zijn nog een aantal soorten mogelijk.

Vissen

Het Wantij is voor zover we konden nagaan nooit op het voorkomen van vissen geïnterviewd. Afgaande op het gegeven dat de Biesbosch tot een van de soortenrijkste en meest waardevolle visbiotopen van ons land behoort, kunnen we ook in het Wantij een groot aantal vissoorten verwachten waaronder zeldzame en beschermde soorten. De habitatrichtlijnsoort Rivierdonderpad is bekend van de Sliedrechtse Biesbosch. Het voorkomen van soorten als Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Barbeel, Kopvoorn, Serpeling en Sneep zijn goed mogelijk. Deze komen immers ook in de buitendijkse delen van de Dordtse Biesbosch voor. Zelfs het (tijdelijk) voorkomen van anadrome soorten als Beekforrel, Zalm, Fint, Grote marene, Zeepril en Beekpril mag niet uitgesloten worden.

Vlinders

Noemenswaardige soorten die langs de zomen van het Wantij worden aangetroffen zijn onder meer Oranjetipje, Kleine vuurvinder, Landkaartje, Hooibeestje en Gehakkelde aurelia.

Dordrecht 25-07-2006

Het bestuur van de stichting Het Wantij,

in samenwerking met

Arno Boesveld, ecooloog, onderzoeker flora en fauna

Literatuur

Slakken

- Inventarisatie van de landslakken van Zuid-Holland. 2005. EIS. A.Boesveld.
- Het Getijdeslakje *Mercuria Confusa* in de Sliedrechtse- en Dordtse Biesbosch. 1999. SBB. A.Boesveld.
- Het voorkomen van *Vertigo Moulinsiana* in Nederland. Komende afl. van Natura. A.Boesveld. A.Gmelig Meyling en R.de Bryune.

Libellen

- Libellen in het Nationaal Park De Biesbosch. Een overzicht van in 1993 t/m 2003 verzamelde waarnemingen. 2004. SBB. I.s.m. J. van der Neut.
- De terugkeer van de Rivierrombout *Gomphus flavipes*, waarnemingen in de Beneden –en Nieuwe Merwede 1999. 2000. SBB. I.s.m. J. van der Neut.
- Rheofiele libellen in de diverse Merwedetakken. 2001. SBB. I.s.m. J. van der Neut.

Flora

- Nationaal Park De Biesbosch: Schatkamer van de wilde flora. Een overzicht van zeldzame en bedreigde planten. 2002. SBB/Alterra. A.Boesveld, E.J. Weeda, J.van der Neut en B.A.M. Weel.
- De mosflora van de Sliedrechtse Biesbosch. 2001. Butter, C. & Ruinard C. KNNV.
- De mos- en korstmosflora van de Biesbosch. 1995. Pluijm, A. van der. SBB

Vissen

- Doorstroming. Een plan voor natuurontwikkeling in de Dordtse Biesbosch T 2. 1994. Visbroedmonitoring: 29-40. I.s.m. J.de Bruijn.
- Plan Doorstroming (Monitor) Dordtse Biesbosch T-3. 1995. Visbroedmonitoring: 16-26. I.s.m. J. de Bruijn.

Vogels

- Broedvogels van de Biesbosch. Ontwikkelingen van de broedvogelbevolking, 25 jaar na een nieuwe start. 1995. SBB.
- De Avifauna van het Eiland van Dordrecht. 1992. H.Gebuis, K.Mosterd et al. Stichting Natuur -en Vogelwacht Dordrecht.

Algemeen

- De Kleine Rug 1998. B.veldman en I.de Haan. Geschiedenis en natuurwaarden op de Kleine Rug.